

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Opole, 2 września 2025 r.
FB.III.431.14.2025.AL

**Pani
Izabela Pietrzak
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Oleśnie
ul. Wielkie Przedmieście 7
46-300 Olesno**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oleśnie ul. Wielkie Przedmieście 7, 46-300 Olesno (dalej: PSSE).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 - art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³,
 - art. 121 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej⁴.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykonania planu finansowego w wybranych zagadnieniach,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 9 do 29 lipca 2025 r.
- 7) Osoba kontrolująca:
 - Agnieszka Lubasińska, kierownik Oddziału Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.23.2025 z 2 lipca 2025 r.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:
Izabela Pietrzak – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oleśnie powołana na stanowisko od 30 stycznia 2023 r. do 29 stycznia 2028 r.

[Akta kontroli str. 1]

¹ Dz. U. z 2025 r., poz. 428.

² Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2025 r., poz. 450 z późn. zm.

- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 2/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z wykorzystaniem przekazanych środków finansowych w 2024 r. na działalność PSSE, przede wszystkim: rozliczenie środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa, terminowe regulowanie płatności, celowość i gospodarność ponoszenia wydatków bieżących.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Ocena ta została sformułowana mając na uwadze przyznane oceny cząstkowe, przedstawione poniżej:

- pozytywna w zakresie rozliczenia wydatków z przyznanej rezerwy celowej,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie realizacji wydatków budżetowych, gdyż stwierdzono m.in. dokonywanie płatności przed powstaniem obowiązku zapłaty, brak dekretacji na listach płac i rachunkach kosztów podróży,
- pozytywna z uchybieniem w zakresie sposobu udzielania zamówień publicznych do 130 000,00 zł, gdyż stwierdzono niewłaściwe określenie przedmiotu zamówienia,
- pozytywna w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanego zagadnienia.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁵ (dalej: ustawa o PIS) państwowy powiatowy inspektor sanitarny działa jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie i jest dysponentem trzeciego stopnia w zakresie wykonywania budżetu państwa. PSSE jest podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa i działa w formie jednostki budżetowej.

Zarządzeniem nr 98/20 Wojewody Opolskiego z dnia 10 września 2020 r. został nadany jednostce Statut. Określono w nim, że PSSE zapewnia realizację zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oleśnie (dalej: Powiatowy Inspektor) w zakresie sprawowania nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku,
- 4) zdrowotnymi żywności i żywienia

w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych, a w szczególności w celu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

[Akta kontroli str. 2-6]

PSSE na podstawie Decyzji Wojewody Opolskiego znak OCZP.IV.OE.8011-209/09 z 31 grudnia 2009 r. została wpisana do rejestru zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Wojewodę Opolskiego. Według stanu na 28 sierpnia 2017 r. jednostka wpisana jest pod numerem księgi rejestrowej 000000023803.

Organizację wewnętrzną i zadania komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy określa Regulamin organizacyjny ustalony Zarządzeniem Nr 4/2020 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Oleśnie z dnia 21 sierpnia 2020 r. zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego 21 września 2020 r.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 416.

Powiatowy Inspektor kieruje działalnością PSSE zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o PIS, który jest jednocześnie dyrektorem PSSE⁶. Na podstawie art. 11 ust. 4 ww. ustawy Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny z dniem 1 marca 2024 r. do 28 lutego 2029 r. powołał Panią XXXXXX na Zastępcę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oleśnie (dalej: Z-ca Powiatowego Inspektora).

[Akta kontroli str. 7]

Delegowanie uprawnień.

Zgodnie z § 4 Regulaminu Organizacyjnego całokształtem spraw budżetowo-finansowych kieruje Główna księgowa. Stanowisko to piastowała Pani XXXXX od 1 kwietnia 2012 r.⁷ Stwierdzono, że Dyrektor PSSE powierzył jej obowiązki i odpowiedzialność na podstawie art. 54 ustawy o finansach publicznych⁸.

[Akta kontroli str. 8-10]

Ponadto Dyrektor PSSE upoważniła na podstawie art. 53 ust. 2 oraz 54 ustawy o finansach publicznych z dniem 5 lutego 2018 r. Panią XXXXXXXX do zastępowania Głównej księgowej w okresach nieobecności w zakresie dokonywania wstępnej kontroli.

[Akta kontroli str. 11]

2. Polityka rachunkowości.

Zarządzeniem⁹ Dyrektora PSSE z późniejszymi zmianami wprowadzono politykę rachunkowości. Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów, stanowi załącznik nr 5 do ww. polityki rachunkowości, a Regulamin kontroli finansowej załącznik nr 8.

[Akta kontroli str. 12-29]

Ustalono, że polityka rachunkowości spełniała wymagania art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰ z zastrzeżeniem.

W polityce nie określono metody ustalenia wyniku finansowego, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że: (...) *nastąpiło to przez nieuwagę głównej księgowej.*

Błąd ten zostanie niezwłocznie naprawiony poprzez uzupełnienie załącznika nr 2 „Metoda wyceny aktywów i pasywów” do Polityki rachunkowości obowiązującej w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oleśnie” o ustalenie wyniku finansowego.

W trakcie trwania kontroli Zarządzeniem nr 12/2025¹¹ Dyrektora PSSE została wprowadzona informacja dot. ustalania wyniku finansowego.

Księgi rachunkowe prowadzone były techniką komputerową z wykorzystaniem systemu finansowo-księgowego INFRA.

[Akta kontroli str. 30-37]

3. Plan finansowy wydatków budżetu państwa.

Plan finansowy PSSE, w dziale 851 Ochrona zdrowia rozdział 85132 Inspekcja Sanitarna, ustalono na rok 2024 w wysokości 3 989 000,00 zł.

W badanym okresie dokonano następujących zmian w planie

- 8 przeniesień między paragrafami wydatków bieżących na podstawie Decyzji Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (dalej: Wojewódzki Inspektor),

⁶ § 5 Statutu PSSE.

⁷ Decyzja Dyrektora PSSE z 2 kwietnia 2012 r.

⁸ Decyzja Dyrektora PSSE z 5 lutego 2018 r.

⁹ Zarządzeniem nr 03/10 Dyrektora PSSE z 26 maja 2010 r. wprowadzono Politykę rachunkowości w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oleśnie.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.

¹¹ Zarządzenie nr 12/2025 Dyrektora PSSE z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 01/2025 z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie „Polityki rachunkowości w PSSE”.

– 5 zwiększeń łącznie o kwotę 227 326,00 zł na podstawie:

- 2 decyzji Ministra Finansów z przeznaczeniem na: sfinansowanie w roku 2024 wynagrodzeń pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej pochodzących z Ukrainy w jednostce Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach wzmocnienia Inspekcji Sanitarnej (109 326,00 zł), jednorazowe zwiększenie wydatków Państwowej Inspekcji Sanitarnej (20 000,00 zł) - środki z rezerwy celowej poz. 74,
- 2 decyzji Wojewody Opolskiego z przeznaczeniem na: wypłatę gratyfikacji i wsparcie stacji o najniższym poziomie wynagrodzeń (25 000,00 zł), wykonanie niezbędnego remontu instalacji elektrycznej (70 000,00 zł),
- 1 decyzji Wojewódzkiego Inspektora na uzupełnienie brakujących środków na wydatki bieżące (3 000,00 zł) - zmiana polegała na przesunięciu niewykorzystanych środków z rezerwy celowej Ministra Finansów (poz. 74) z innej jednostki do PSSE.

Po zmianach plan finansowy PSSE wyniósł 4 216 326,00 zł.

Roczny plan wydatków budżetowych wykonano w kwocie 4 213 902,86 zł, co stanowi 99,94% planu po zmianach.

Zmiany w planie finansowym wydatków przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie na koncie 980 (wg paragrafów) – Plan finansowy wydatków budżetowych.

[Akta kontroli str. 39-45]

4. Rozliczenie środków otrzymanych z rezerwy celowej.

Stwierdzono, że PSSE w rozdziale 85132 otrzymała w roku 2024 środki z rezerwy celowej poz. 74 łącznie w wysokości 132 326,00 zł.

Data	nr decyzji Ministra Finansów /Wojewody Opolskiego	§§	Kwota w złotych				Przeznaczenie środków (efekty rzeczowe)	Przyczyny niewykorzystania środków (jeśli dotyczy)
			przyznana	wykorzystana	kwota niewykorzystana	środki zablokowane	zadanie/rodzaj sprzętu	
03.07.2024	MF/FS1.4143.3.20.2024.MF.1754	4010	92 111,00	92 111,00	0,00	0,00	Sfinansowanie wynagrodzeń pracowników PSSE w Oleśnie pochodzących z Ukrainy	
03.07.2024	MF/FS1.4143.3.20.2024.MF.1754	4110	14 959,00	14 959,00	0,00	0,00	Sfinansowanie wynagrodzeń pracowników PSSE w Oleśnie pochodzących z Ukrainy	
03.07.2024	MF/FS1.4143.3.20.2024.MF.1754	4120	2 256,00	681,76	1 574,24	0,00	Sfinansowanie wynagrodzeń pracowników PSSE w Oleśnie pochodzących z Ukrainy	Środki te nie zostały wykorzystane z uwagi na długotrwałe zwolnienie lekarskie jednego z pracowników oraz brak naliczenia FP dla pracownika, który ukończył 60 lat
29.08.2024	MF/FS1.4143.3.20.2024.MF.2886	4000	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	Sfinansowanie wydatków rzeczowych w PSSE w Oleśnie w tym zakup opału, energii elektrycznej	

Data	nr decyzji Ministra Finansów /Wojewody Opolskiego	§§	Kwota w złotych				Przeznaczenie środków (efekty rzeczowe)	Przyczyny niewykorzystania środków (jeśli dotyczy)
			przyznana	wykorzystana	kwota niewykorzy- stana	środki zabloko- wane	zadanie/rodzaj sprzętu	
14.11.2024	MF/FS1.4143.3 .20.2024.MF.28 86	4000	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00	Sfinansowanie wydatków rzeczowych w PSSE w Oleśnie w tym zakup opału, energii elektrycznej	
	Ogółem		132 326,00	130 751,76	1 574,24	0,00		

Z rozliczenia sporządzonego na potrzeby kontroli wynika, że środki otrzymane z rezerwy celowej poz. 74 zostały przeznaczone na cel na jaki zostały przyznane, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją wydatków, czym wypełniono dyspozycję art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str. 46-55]

5. Informacja w zakresie zatrudnienia.

Na podstawie sprawozdania Rb-70¹² oraz sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia pn. Zatrudnienie w PSSE w roku 2024 ustalono, że w jednostce zatrudnione były osoby w ramach statusu 01, tj. osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, dla której plan zatrudnienia na rok 2024 ustalono na poziomie 22 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2024 r. wyniosło 22,25 etatów i zostało przekroczone o 0,25 etatu. Na tą okoliczność wyjaśnienie złożyła Dyrektor PSSE podając, że: *Na dzień 31.12.2023 r. rzeczywiste zatrudnienie pracowników PSSE w Oleśnie (bez pracowników z Ukrainy) wynosiło 20,75 etatu. Dodatkowe zatrudnienie 2 osób (1,5 etatu) z Ukrainy zrealizowane w ramach projektu POWR.07.01.00-00-0008/22 pn. „Wzmocnienie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski”, zaskutkowało podniesieniem ilości rzeczywistych etatów na 22,25 etatu. Projekt realizowany był tylko w 2023 r.*

W 2024 r. zatrudnienie tych samych osób z Ukrainy – 2 osoby - 1,5 etatu, możliwe było na podstawie zapewnienia o zabezpieczeniu środków: pismo Głównego Inspektora Sanitarnego nr IK-424533 z dnia 04.01.2024r. odnośnie zabezpieczenia środków z rezerwy celowej poz. 74 z przeznaczeniem na utrzymanie części etatów powstałych w wyniku realizacji projektu POWR.07.01.00-00-0008/22. Dlatego na dzień 31.12.2024r. rzeczywiste zatrudnienie wszystkich pracowników wynosiło 22,25 etatu (z tego 20,75 etatu pracownicy PSSE oraz 1,5 etatu pracownicy z Ukrainy).

Powyższe działania poskutkowały przekroczeniem planu etatów.

Była to sytuacja incydentalna, ograniczona czasowo i dlatego nie podjęto działań w celu zwiększenia planu etatów.

[Akta kontroli str. 56-60]

W trakcie roku przyjęto do pracy osoby na 4,25 etatu i tyle samo zakończyło pracę z dniem 31 grudnia 2024 r.

6. Analiza funduszu wynagrodzeń wraz z pochodnymi.

6.1. Analiza funduszu wynagrodzeń.

Na potrzeby kontroli jednostka przygotowała zestawienie pn. Wielkość poniesionych nakładów na wynagrodzenia w roku 2024.

¹² Rb-70 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oleśnie od początku roku do końca IV kwartału 2024.

Z danych wynika, że:

- a) wynagrodzenia (§§ 4010, 4040) bez pochodnych w roku 2024 wyniosły ogółem 3 310 204,03 zł, co stanowiło 78,55% wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-28¹³ (4 213 902,86 zł), w tym:
- wynagrodzenia zasadnicze w wysokości 2 084 152,68 zł,
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w wysokości 197 458,03 zł,
 - dodatek stażowy, funkcyjny, specjalny w wysokości 721 661,25 zł,
 - premie 218 339,99 zł,
 - wynagrodzenie za dodatkowe czynności ujęte w aneksach do zakresu czynności w wysokości 26 352,00 zł,
 - nagrody jubileuszowe w wysokości 26 905,16 zł,
 - za dyżur pod telefonem, wynagrodzenie za chorobę i ekwiwalent za niewykorzystany urlop w wysokości 35 334,92 zł.

Szczegółowe informacje dotyczące przedstawionych danych w zakresie wynagrodzeń znajdują się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 61-63]

Ustalono, że Dyrektor PSSE:

- Zarządzeniem nr 1/10 z 17 lutego 2010 r. wprowadziła Regulamin premiowania pracowników PSSE z wyłączeniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oleśnie i jego zastępcy, zmieniony następnie Zarządzeniem nr 07/17 z dnia 9 października 2017 r., z których wynika, że:
 - wysokość premii indywidualnej dla każdego pracownika ustala się w zależności od posiadanego funduszu płac procentowo w kwotach nie mniejszych niż 2% i nie większych niż 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego,
 - wysokość premii może zostać obniżona lub może nastąpić pozbawienie jej przyznania w razie zaistnienia okoliczności przewidzianych w regulaminie,
 - nagroda za rzetelne pełnienie tygodniowego dyżuru przy telefonie alarmowym PSSE wynosiła 150,00 zł w roku 2024,
- Zarządzeniem nr 7/04 z 8 marca 2004 r. ustaliła Regulamin o nabywaniu prawa, ustalania wysokości i wypłacania wynagrodzenia rocznego w PSSE.

[Akta kontroli str. 64-71]

Natomiast dodatek specjalny do wynagrodzenia przyznawany jest pracownikom PSSE wykonującym czynności kontrolne m.in. w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o PIS.

Na podstawie dokumentów źródłowych za lipiec i grudzień 2024 r. stwierdzono, że premie indywidualne i nagrody za dyżur przy telefonie zostały udzielone zgodnie z wewnętrznym uregulowaniem oraz decyzjami Dyrektora PSSE (pismo znak DEA.2112.1.8.2024.IP z 22 lipca 2024 r. i DEA.2112.13.2024.IP z 16 grudnia 2024 r.). Natomiast Dyrektor PSSE i jego zastępca otrzymali premię na podstawie decyzji Wojewódzkiego Inspektora.

[Akta kontroli str. 72-81]

Ponadto zweryfikowano prawidłowość przyznania dodatku kontrolerskiego dla 2 osób, który według § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie trybu przyznawania dodatku specjalnego pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne i wysokości tego dodatku¹⁴, należy się pracownikom wykonującym kontrolę w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska.

¹³ Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa, okres sprawozdawczy: roczny 2024 r.

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2243.

W związku z otrzymanymi dokumentami źródłowymi ustalono, że Dyrektor PSSE przyznała dodatek specjalny w wysokości 5% uposażenia zasadniczego do 31 grudnia 2024 r. w związku z powierzeniem obowiązków, nie wskazując w pismach zadań, za które ten dodatek się należy. Natomiast z zakresów czynności nie wynikają jednoznacznie czynności kontrole, o których mowa w § 2 ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że: *Pan (...) oraz Pani (...) posiadają w zakresie swoich obowiązków działania w zapobieganiu chorobom zakaźnym co potwierdza pkt 1-3 zakresu obowiązku Pana (...) oraz pkt 3-7 zakresu obowiązków Pani (...).*

Ponadto pracownicy PSSE w Oleśnie, którzy dokonują czynności kontrolnych otrzymują upoważnienie do przeprowadzania kontroli. (...)

[Akta kontroli str. 82-92]

Stwierdzono, że tryb przyznawania dodatku wypełnia dyspozycje zawarte w ww. Rozporządzeniu.

Na przykładzie list płac sporządzonych w lipcu i grudniu 2024 r. stwierdzono, że zawierały one podpis: osoby sporządzającej, Głównej księgowej i zostały zatwierdzone do wypłaty, lecz brakowało na nich:

- adnotacji o sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, czego wymagał rozdział 3 pkt 10 Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dokumentów, co stanowi uchybienie,
- sposobu ujęcia dowodu w księgach (dekretacji), czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości i rozdział 8 pkt 3 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów, co stanowi nieprawidłowość.

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że: *listy płac były sprawdzane pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, a potwierdzeniem tych czynności były pieczętki i podpisy:*

- *osoby sporządzającej listę,*
- *osoby z działu kadr,*
- *głównego księgowego,*
- *Dyrektora (jako zatwierdzającego do wypłaty).*

Brak było adnotacji o treści: „sprawdzono pod względem merytorycznym i sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym”, ponieważ błędnie uznano, iż pieczętki i podpisy osób jak wyżej, są potwierdzeniem dokonanego sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym i jednocześnie potwierdzeniem dokonania tej czynności.

Od stycznia 2025 r. w nowelizacji Polityki Rachunkowości PSSE w Oleśnie, wprowadzonej zarządzeniem 01/2025 z dnia 20.01.2025r., w załączniku Nr 5 Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów, w rozdziale 4 pkt. 4 zawarto informację, że listy płac są sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a potwierdzeniem tych czynności jest podpis osoby sporządzającej listy, osoby z działu kadr, głównego księgowego oraz Dyrektora jako zatwierdzającego do wypłaty. (...)

(...) Odnosnie zagadnienia dotyczącego braku dekretacji na listach płac, Dyrektor PSSE w Oleśnie informuje, że zgodnie z dotychczasową praktyką dekretacja dokonywana była nie na liście płac, a poprzez Polecenie księgowania, gdzie ujmowane są koszty wynagrodzeń, potrącenia oraz koszty składek ZUS i PPK.

W związku z powyższym, że dowodem księgowym jest lista płac i ona powinna być zadekretowana, dekrety będą umieszczane na liście płac.

[Akta kontroli str. 93-98]

Analiza ksiąg rachunkowych wykazała, że zaewidencjonowane w nich kwoty dotyczące wynagrodzeń są zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2024 oraz Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca IV kwartału 2024 r.

6.2. Analiza funduszu pochodnych od wynagrodzeń.

Ustalono na podstawie sprawozdania Rb-28: Roczny 2024, że jednostka wydatkowała na pochodne od wynagrodzeń (§§ 4110, 4120, 4710) kwotę w wysokości ogółem 615 653,25 zł.

Terminowość odprowadzania składek ZUS sprawdzono na przykładzie list płac za czerwiec, lipiec, listopad i grudzień 2024 r. Szczegółowe dane ujęto w tabeli.

Data sporządzenia list płac	Nr listy płac	Kwota składki ZUS do zapłaty z listy płac	ID deklaracji ZUS P DRA	Data wypełnienia deklaracji ZUS P DRA	Data zapłaty składki ZUS	Kwota wpłacona na rachunek bankowy ZUS
21.06.2024	06/2024	91 556,07	01 06.2024	27.06.2024	24.06.2024	2 300,00
	06/2024				02.07.2024	89 256,07
	06/2024 Suma	91 556,07				91 556,07
23.07.2024	07/2024	93 146,21	01 07.2024	26.07.2024	24.07.2024	1 000,00
	07/2024				29.07.2024	3 400,00
	07/2024				02.08.2024	88 746,21
	07/2024 Suma	93 146,21				93 146,21
21.11.2024	11/2024	90 993,89	01 11.2024	27.11.2024	18.11.2024	23 000,00
	11/2024				29.11.2024	19 400,00
	11/2024				03.12.2024	48 593,89
	11/2024 Suma	90 993,89				90 993,89
18.12.2024	12/2024	104 345,15	01 12.2024	18.12.2024	03.12.2024	2 720,00
	12/2024				19.12.2024	101 625,15
	12/2024 Suma	104 345,15				104 345,15

[Akta kontroli str. 93-95, 99-112]

Z powyższych danych wynika, że Dyrektor PSSE odprowadzała składki ZUS nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca, tj. zgodnie z:

- art. 46 w powiązaniu z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o Systemie ubezpieczeń społecznych¹⁵,
- art. 87 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁶,
- art. 107 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁷.

Ponadto stwierdzono, że kwota:

- 3 300,00 zł, dotycząca częściowej zapłaty składek ubezpieczeniowych uiszczonych 24 czerwca i 24 lipca 2024 r., została przekazana na rachunek bankowy ZUS w dniu wypłat wynagrodzenia na konto pracowników, przed sporządzeniem deklaracji ZUS P DRA i ze znacznym wyprzedzeniem względem ustawowego terminu płatności. Działanie takie jest legalne, lecz co do zasady niepożądane w sferze finansów publicznych (wyjątek stanowi grudzień). Kontrolerzy Najwyższej Izby Kontroli podnosili, iż gospodarowanie środkami budżetowymi, szczególnie w warunkach deficytu budżetowego wymaga, aby zobowiązania nie były regulowane ze zbyt

¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.

¹⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 146 z późn. zm.

¹⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.

dużym wyprzedzeniem, a zapotrzebowania na środki budżetowe, zgłaszane przez jednostki, powinny uwzględniać faktyczne terminy płatności¹⁸.

Data sporządzenia list płac	Data wypłaty wynagrodzenia	Kwota składki ZUS do zapłaty z listy płac	Data sporządzenia deklaracji	Data zapłaty składki ZUS	Obligatoryjny termin wpłaty składki ZUS	Różnica ilości dni pomiędzy datą zapłaty składki ZUS a obligatoryjnym terminem wpłaty	Kwota w zł
21.06.2024	24.06.2024	91 556,07	27.06.2024	24.06.2024	5.07.2024	11	2 300,00
23.07.2024	24.07.2024	93 146,21	26.07.2024	24.07.2024	5.08.2024	13	1 000,00
RAZEM							3 300,00

- 25 720,00 zł (dot. częściowej zapłaty składki ubezpieczeniowej 18 listopada i 3 grudniu 2024 r., co zaprezentowano w tabeli poniżej) została wpłacona na rachunek bankowy ZUS przed sporządzeniem list płac za listopad i grudzień 2024 r.

Data sporządzenia list płac	Kwota składki ZUS do zapłaty z listy płac	Data zapłaty składki ZUS	Różnica ilości dni pomiędzy datą sporządzenia listy płac a datą zapłaty składki ZUS	Kwota w zł
21.11.2024	90 993,89	18.11.2024	3	23 000,00
18.12.2024	104 345,15	03.12.2024	15	2 720,00
RAZEM				25 720,00

6.2.1. Stwierdzona nieprawidłowość.

Dokonanie wypłaty środków z rachunku bankowego PSSE:

- o 18 listopada w wysokości 23 000,00 zł,
- o 3 grudnia w wysokości 2 720,00 zł

na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przed powstaniem obowiązku zapłaty składek ubezpieczeniowych, który zgodnie z przepisami powstaje w momencie wypłaty wynagrodzenia pracownikowi na podstawie zatwierdzonej listy płac, stanowi naruszenie zasad wynikających z:

- art. 46 ust. 1 oraz art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którymi płatnik składek jest obowiązany obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za dany miesiąc, nie później niż do 5 dnia miesiąca następnego, przy czym podstawą do określenia wysokości zobowiązania wobec ZUS jest deklaracja rozliczeniowa ZUS DRA, sporządzana po naliczeniu wynagrodzenia.
- W związku z powyższym, wypłata środków przed ustaleniem i zatwierdzeniem listy płac oraz przed powstaniem obowiązku rozliczenia składek, oznacza dokonanie wydatku bez uprzedniego zobowiązania i bez właściwego dokumentu źródłowego, co narusza także art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, według którego wydatki powinny być ponoszone w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- rozdziału 2 pkt 5 „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów”, zgodnie z którym podstawą do wystawienia polecenia przelewu powinien być oryginał dokumentu stanowiącego

¹⁸ Zalecenia te zostały wyartykułowane m.in. w *Analizie wykonania w 2011 roku budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej oraz Analizie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe*.

dowód zapłaty. W analizowanym przypadku listy płac – będące takim dokumentem – nie zostały jeszcze sporządzone, co oznaczało brak formalnej podstawy do realizacji przelewu.

- § 13 załącznika nr 3 do zarządzenia nr 07/2023 z 26 kwietnia 2023 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w PSSE, według którego **dowody stanowiące podstawę wydatku** podlegają autoryzacji przez kierownika jednostki na dowód czego składa się na dokumencie adnotację „zatwierdzam do wypłaty”. W omawianej sytuacji – ze względu na brak sporządzonych i zatwierdzonych list płac – nie było możliwe spełnienie tego wymogu formalnego.

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że: (...) *wpłaty takie są dokonywane z uwagi na limit środków pozostających na rachunku bieżącym jednostki, niepodlegający przekazaniu na rachunek dysponenta nadrzędnego.*

PSSE w Oleśnie sporządza miesięczne zapotrzebowanie na środki na wydatki budżetowe do 20 dnia każdego miesiąca poprzedzającego miesiąc, którego zapotrzebowanie dotyczy. Na 2 dni robocze przed pierwszym dniem kolejnej dekady jednostka jest zobowiązana do aktualizacji dziennego zapotrzebowania. Następnie dekada jest blokowana, co uniemożliwia dokonywanie zmian.

W PSSE w Oleśnie wydatki planowane są na podstawie wpływających faktur i planowanych płatności oraz przeliczanych wcześniej wynagrodzeń wraz z pochodnymi.

W sytuacji, gdy nie wpłynie planowana faktura lub pracownik otrzyma zwolnienie lekarskie, zaplanowane środki są wyższe niż wydatki w danym dniu. Wówczas środki przekraczające limit 5000,00zł pozostające na rachunku bieżącym, aby nie zostały przekazane do dysponenta nadrzędnego wykorzystywane są do zapłaty składek ZUS, które wynikają ze sporządzonych list płac. (...)

Przypadki, kiedy składki ZUS zostały uregulowane przed sporządzeniem listy płac tj. 18.11.2024r. za listopad oraz 03.12.2024 r. za grudzień, spowodowane były błędnym zaplanowaniem środków na dany dzień przez główną księgową.

Wpłaty składek wynikające z deklaracji DRA były każdorazowo pomniejszane o wcześniejsze płatności.

Stosowana, wyżej opisana praktyka jest niezgodna z pkt 5 rozdziału 2- „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów” funkcjonujących w PSSE w Oleśnie, ale pozwala uniknąć sytuacji, aby nadwyżka środków pozostająca na rachunku bieżącym ponad limit 5 000,00 zł została przekazana na rachunek dysponenta nadrzędnego. Gdyż w takiej sytuacji konieczne jest składanie wniosku o dodatkowe zapotrzebowanie na środki, natomiast składki ZUS są płatnością obligatoryjną.

[Akta kontroli str. 101-102, 94-95, 105-106, 111-112, 123-125, 189]

Wyjaśnienie zostało przyjęte, jednak nie wpływa na ustaloną nieprawidłowość. Planowane wydatki oraz zapotrzebowanie na środki nie mogą stanowić podstawy do realizacji płatności bez wymaganego dokumentu źródłowego, wyłącznie w celu uniknięcia zwrotu środków do dysponenta wyższego stopnia. Należy podkreślić, że § 8 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁹, reguluje procedurę dokonywania zmian w planie zapotrzebowania na środki.

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 259 z późn. zm.

7. Badanie wydatkowania środków publicznych w zakresie ich ewidencjonowania oraz dokumentowania.

Kontrolą objęto wydatki za lipiec i grudzień 2024 r. na łączną kwotę 827 033,98 zł, w następujących paragrafach:

- 3020 Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń – 320,08 zł,
- 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników – 612 169,17 zł,
- 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne – 95 671,41 zł,
- 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy – 15 156,30 zł,
- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 10 877,30 zł,
- 4260 Zakup energii – 4 880,86 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 69 700,00 zł,
- 4280 Zakup usług zdrowotnych – 280,00 zł,
- 4300 Zakup usług pozostałych – 13 757,17 zł,
- 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – 1 057,53 zł,
- 4410 Podróże służbowe krajowe – 170,50 zł,
- 4480 Podatek od nieruchomości – 357,00 zł,
- 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej – 208,00 zł,
- 4710 Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający – 2 428,66 zł.

Prawidłowość wykonania wydatków w wybranych paragrafach ustalono w oparciu o ewidencję księgową konta 130-0032- Rachunek bieżący jednostki (wg paragrafu klasyfikacji budżetowej) oraz dowody księgowe (m.in.: faktury, PK, raport kasowe, umowy, wyciągi bankowe).

[Akta kontroli str. 158-165]

Lista umów zawartych przez Powiatowego Inspektora, na podstawie których ponoszono wydatki w jednostce, znajduje się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 166-168]

Objęte kontrolą dowody zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania z zastrzeżeniem opisanym w pkt 6.1 i pkt 7.1. ppkt c przedmiotowego dokumentu.

Ustalono, że w zakresie realizacji wydatków ujmowanych w § 3020 przestrzegano zasad gospodarowania środkami ochrony indywidualnej oraz odzieżą i obuwiem roboczym, określonych w rozdziale VII „Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz ochrona przeciwpożarowa” Regulaminu Pracy PSSE, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 1/2019 Dyrektora PSSE z dnia 7 lutego 2019 r.²⁰ zmienionego Zarządzeniem nr 02/2020 z dnia 13 lutego 2020r.

Zapłatę wydatków dokonano zachowując terminy płatności w myśl art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, tj. zgodnie z zaciągniętymi zobowiązaniami z zastrzeżeniem opisanym w pkt 6.2.1. i pkt 7.1 ppkt a przedmiotowego dokumentu.

7.1. Stwierdzone nieprawidłowości.

- a) Dokonanie zapłaty 19 grudnia 2024 r. na rzecz firmy TAURON kwoty w wysokości 2 750,00 zł, przed otrzymaniem faktury od kontrahenta. Stwierdzono, że w związku z powstałą sytuacją doszło do naruszenia:

²⁰ Zarządzenie nr 1/2019 Dyrektora PSSE z dnia 7.02.2019 r. w sprawie zmian do „Regulaminu Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oleśnie”.

- art. 44 ust. 2 w powiązaniu z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, według których wydatki dokonuje się zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Ustalono, że pomiędzy PSSE a Tauron Sprzedaż sp. z o.o. została zawarta umowa kompleksowa nr 110745/B/C/2017, z której wynika, że szczegółowe warunki świadczenia usługi kompleksowej w tym warunki rozliczeń, zostały określone w Ogólnych Warunkach Umowy (dalej: OWU). Zgodnie z § 5 ust. 1 OWU, rozliczenia między stronami z tytułu świadczenia usługi kompleksowej odbywają się w okresach rozliczeniowych, w oparciu o faktury VAT wystawione na podstawie odczytów z układu pomiarowo-rozliczeniowego. Tymczasem z zapisów ewidencji księgowej konta 201/0000/0000035 TAURON-KRAKÓW nie wynika, aby na rzecz tej firmy na 19 grudnia 2024 r. została ujęta należność, co oznacza, że brak było podstawy prawnej do dokonania wypłaty kwoty 2 750,00 zł,
- rozdziału 2 pkt 5 „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów”, zgodnie z którym podstawą do wystawienia polecenia przelewu powinien być oryginał dokumentu stanowiącego dowód zapłaty,
- § 13 załącznika nr 3 do zarządzenia nr 07/2023 z 26 kwietnia 2023 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w PSSE, według którego dowody stanowiące podstawę wydatku podlegają autoryzacji przez kierownika jednostki na dowód czego składa się na dokumencie adnotację „zatwierdzam do wypłaty”.

Dyrektor wyjaśniła, że: *Płatność w kwocie 2750,00 zł. na rzecz firmy Tauron została dokonana w dniu 19.12.2024 r., ponieważ w zaplanowanych środkach na dany dzień ujęta była płatność za energię. Niestety do dnia 19.12.2024r. nie została wystawiona faktura. Z uwagi na to, iż w dniu 19.12.2024 r. środki na rachunku bankowym, po dokonaniu zaplanowanych płatności przewyższały limit 5000 zł., co spowodowałoby pobranie ich przez NBP i przekazanie do dysponenta wyższego stopnia, główna księgowa przygotowała częściową płatność za energię na poczet faktury, która zgodnie z ustaleniami z firmą Tauron miała przyjść w najbliższych dniach. Faktura została wystawiona w dniu 23.12.2024 r.*

Wpłacone w dniu 19.12.2024 r. w kwocie 2 750,00 zł. środki zostały zwrócone przez Tauron na rachunek PSSE w Oleśnie w dniu 24.12.2024 r., a następnie w dniu 27.12.2024 r. została uregulowana płatność za wystawioną fakturę nr E/TM/2808850/24 z dnia 23.12.2024 r. na kwotę 4 388,35 zł.

[Akta kontroli str. 113-122, 126-128, 189]

Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na ustaloną nieprawidłowość.

Ponownie należy wskazać, że planowane wydatki oraz zapotrzebowanie na środki nie mogą stanowić podstawy do dokonywania płatności bez wymaganego dokumentu źródłowego, wyłącznie w celu uniknięcia zwrotu środków do dysponenta wyższego stopnia.

- b) Brak dowodu dokonania przez Głównego księgowego wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, na umowie:

- dostarczania paliwa gazowego Nr HZ2/905/2008 z 18 marca 2008 r.,
- sprzedaży energii elektrycznej nr 110745/B/C/2017 z 20 lutego 2017 r.,

stanowi naruszenie art. 54 ust. 3 ww. ustawy.

[Akta kontroli str. 139-144, 115-116]

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że:

Kontrola wstępna umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego nr HZ2/905/2008 z 2008 r. nie została potwierdzona podpisem poprzedniej głównej księgowej prawdopodobnie przez nieuwagę poprzedniej głównej księgowej i poprzedniego dyrektora. W związku z powyższym w dniu 30.12.2024 r. została podpisana nowa umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego nr 010/2024/30879/UG.

Główna księgowa dokonuje wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów każdorazowo przed zaciągnięciem zobowiązania lub dokonaniem wydatku.

Oryginał umowy kompleksowej nr 110745/B/C/2017 z dnia 20.02.2017 r. z firmą Tauron na dostarczanie i dystrybucję energii elektrycznej zaginął. PSSE w Oleśnie zwróciła się do Firmy Tauron o przesłanie kopii podpisanej umowy jw. i uzyskała jedynie niepodpisany wzór umowy. Warunki finansowe umowy jw. są bardzo korzystne, ze względu na obowiązujący cennik i dlatego do chwili obecnej niniejsza umowa nie została zmieniona.

[Akta kontroli str. 127-138]

- c) Brak na rachunkach kosztów podróży (nr polecenia wyjazdu: 202/24, 203/24, 209/24, 210/24, 211/24, 212/24, 213/24, 214/24):

- wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dokonanej przez Główną księgową, czym naruszono art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych oraz § 4 ust. 2 załącznika nr 8 do zarządzenia nr 03/10 z dnia 26 maja 2010 r.²¹,
- pełnej dekretacji oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, rozdział 8 pkt 3 załącznika nr 5 do zarządzenia nr 03/10 z dnia 26 maja 2010 r.²²

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że: *Główna księgowa dokonuje wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów każdorazowo przed zaciągnięciem zobowiązania lub dokonania wydatku. W przypadku Rachunku kosztów podróży, taka kontrola też ma miejsce, co jednak nie zostało potwierdzone odpowiednią pieczęcią oraz podpisem głównej księgowej, ze względu na błędną interpretację zapisu § 4 załącznika 8 do zarządzenia nr 03/10 dyrektora PSSE w Oleśnie z dnia 26.05.2010r. w sprawie wprowadzenia „Polityki rachunkowości w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oleśnie”.*

Brak dekretacji na rachunku kosztów podróży wynikał z faktu, iż główna księgowa dokonywała dekretacji zgodnie z ustaloną praktyką, poprzez Polecenie księgowania, gdzie były naliczane koszty związane z wyjazdem służbowym.

[Akta kontroli str. 146-157, 126-128]

Stwierdzono, że przyjęty sposób dokonywania dekretacji nie znajduje odzwierciedlenia w wewnętrznych uregulowaniach jednostki.

Ponadto ustalono, że Główna księgowa ujmowała koszty podróży służbowych na podstawie zbiorczego polecenia księgowania, co również nie zostało opisane w obowiązujących przepisach wewnętrznych.

8. Sposób udzielenia zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań.

W PSSE w roku 2024 obowiązywał Regulaminu udzielenia Zamówień Publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000,00 zł (dalej: Regulamin) wprowadzony

²¹ Regulamin kontroli finansowej.

²² Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów.

Zarządzeniem Nr 07/2023 Dyrektora PSSE. W Regulaminie określono procedury udzielania zamówień publicznych w zakresie kwot netto:

- do 7 000,00 zł,
- od 7 000,00 zł do 50 000,00 zł,
- od 50 000,00 zł do 130 000,00 zł.

[Akta kontroli str. 169-195]

Sposób udzielania zamówień oraz stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych sprawdzono na przykładzie wydatków poniesionych na zakup dysku sieciowego o wartości 1 779,00 zł oraz węgla o wartości 3 200,00 zł.

[Akta kontroli str. 196-201]

Ustalono, że w celu realizacji powyższych zakupów Kierownik Oddziału Ekonomicznego i Administracyjnego sporządziła zapotrzebowanie nr 58/2024, zgodnie z § 3 ust. 2 Regulaminu, które zostało podpisane przez Główną Księgową i zatwierdzone przez Dyrektora PSSE.

Wartość całkowita ww. zapotrzebowania została określona na kwotę 6 963,88 zł i oprócz zakupu dysku sieciowego oraz węgla – obejmowała również inne dostawy i usługi, m.in.:

- artykuły biurowe, higieniczne i zakupy na potrzeby PSSE, klasyfikowane w § 4210,
- usługę kominiarską, wywóz i zagospodarowanie odpadów klasyfikowaną w § 4300.

[Akta kontroli str. 202-203]

8.1. Stwierdzone uchybienie.

Ujęcie w zapotrzebowaniu nr 58/2024 zakupów o odmiennym charakterze i różnej klasyfikacji budżetowej, stanowi naruszenie § 2 ust. 1 Regulaminu. Zgodnie z tym przepisem, przedmiot zamówienia powinien być określony w sposób odpowiadający konkretnemu zadaniu ujętemu w planie finansowym PSSE, co w tym przypadku nie zostało zachowane.

Dyrektor PSSE wyjaśniła, że: *zapotrzebowanie nr 58/2024 omyłkowo zostało przygotowane zbiorczo, zarówno na towary jak i usługi.*

Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oleśnie dołoży wszelkich starań, aby sytuacja taka nie miała miejsca w przyszłości. Towary/ usługi będą ujmowane na oddzielnych zapotrzebowaniach, zgodnie z klasyfikacją budżetową.

[Akta kontroli str. 171, 196, 204-205]

9. Zobowiązania niewymagalne.

Ustalono, że na koniec 2024 r. zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego w rozdziale 85132 wynosiły 303 344,57 zł i dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi.

Tabelaryczne zestawienie zobowiązań niewymagalnych według poszczególnych paragrafów znajduje się w aktach kontroli.

W kontrolowanym okresie nie stwierdzono płacenia odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

[Akta kontroli str. 206]

10. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych, tj.:

- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, okres sprawozdawczy roczny 2024,
- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych okres sprawozdawczy roczny 2024,

- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca kwartału IV 2024 r.

Ustalono, że ww. sprawozdania, zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²³. Dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

[Akta kontroli str. 207-213]

- III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.
1. Dokonanie płatności ze środków publicznych przed zaistnieniem zobowiązania wynikającego z dokumentu źródłowego – tj. przed sporządzeniem i zatwierdzeniem list płac za listopad i grudzień 2024 r. oraz przed otrzymaniem faktury od kontrahenta. Przyczyną nieprawidłowości było niewłaściwe planowanie wydatków przez Główną księgową oraz niezapewnienie zgodności działalności z procedurami wewnętrznymi przez Dyrektora PSSE. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych i wewnętrznych uregulowań.
 2. Nieudokumentowanie dokonania przez Główną księgową kontroli wstępnej rachunków kosztów podróży i dwóch umów. Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie:
 - rachunków kosztów podróży była błędna interpretacja przepisów przez obecną Główną księgową,
 - umowy dotyczące paliwa gazowego było niedopatrzenie poprzedniej Głównej księgowej,
 - umowy sprzedaży energii elektrycznej było zagubienie egzemplarza dokumentu, wynikające z braku nadzoru Kierownika jednostki nad dokumentacją związaną z tą umową.Skutkiem opisanych nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych oraz obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych.
 3. Brak dekretacji oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania na listach płac oraz na rachunkach kosztów podróży. Przyczyną nieprawidłowości było kontynuowanie niewłaściwie przyjętej w latach poprzednich praktyki przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości i wewnętrznego uregulowania.
- IV. **Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń.** Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.
- V. **Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.**
1. Dokonywać płatności wyłącznie po powstaniu zobowiązania potwierdzonego zatwierdzonym dowodem księgowym i bezwzględnie przestrzegać wewnętrznych procedur w zakresie dokonywania płatności ze środków publicznych.
 2. Zapewnić dokumentowanie przeprowadzenia kontroli wstępnej na dokumentach, które tego wymagają.
 3. Zapewnić dekretację oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania na dowodach księgowych.

²³ Dz.U. z 2024 r., poz. 454 z późn. zm.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki należy:

4. Sporządzać zapotrzebowania w podziale na zadania ujęte w planie finansowym.
5. Uregulować w przepisach wewnętrznych zasady ewidencjonowania kosztów podróży służbowych.

- VI. **Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości.** Nie dotyczy.
- VII. **Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu (wraz z dokumentem potwierdzającym uregulowanie zasad ewidencjonowania kosztów podróży służbowych).**
- VIII. **Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.**

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.